

Miljøcenterdirektørerne: 7 nøglepersoner i forhold til kommunerne

Den nye By- og Landskabsstyrelse skal arbejde tæt sammen med landets kommuner og regioner for at understøtte dem i deres arbejde med naturbeskyttelse, vandmiljø og kommuneplanlægning. Det er de syv miljøcentre, der er By- og Landskabsstyrelsens bindeled til det lokale og regionale miljøarbejde. Og det er miljøcenterenes direktører, der således bliver miljø-nøglepersoner

Af Jesper Winther Andersen

Den 1. oktober er der sket flere ændringer i Miljøministeriet. Blandt andet er der oprettet en helt ny styrelse - "By- og Landskabsstyrelsen". Styrelsen skal fremover arbejde tæt sammen med landets kommuner og regioner om opgaver i relation til naturbeskyttelse, vandmiljø og kommuneplanlægning. Derudover flytter ansvaret for en række arbejdsopgaver mellem Miljøministeriets styrelser. Baggrunden for den ny struktur er et ønske om at målrette Miljøministeriet til de nye interessenter efter kommunalreformen. De nye kommuner bliver derfor By- og Landskabsstyrelsens hovedinteressenter, mens Skov- og Naturstyrelsen primært henvender sig til borgerne.

By- og Landskabsstyrelsens opgaver

Den nyoprettede By- og Landskabsstyrelse får fokus på den fysiske planlægning i det åbne land og i byerne, den nationale naturbeskyttelse, Natura2000, vandmiljøet og råstoffer. Styrelsen skal sætte de juridiske, planfaglige og administrative rammer for beskyttelsen af Danmarks vandmiljø og natur, herunder sikre en balanceret udvikling af det åbne land og byerne.

By- og Landskabsstyrelsen består af fire

faglige enheder – Vand, Natur, Byer og Landsplan – et sekretariat for personale og økonomi, en juridisk enhed samt Miljøministeriets syv lokale miljøcentre. Miljøcenterne tager sig af de konkrete miljø-, natur- og planopgaver. Endvidere er sekretariatet for Miljøportalen placeret i styrelsen.

By- og Landskabsstyrelsen skal arbejde tæt sammen med landets kommuner og regioner for at understøtte dem i deres arbejde med naturbeskyttelse, vandmiljø og kommuneplanlægning.

Som direktøren i den nyoprettede By- og Landskabsstyrelse er udnævnt Niels Christensen, der kommer fra en stilling som vicedirektør i Sundhedsstyrelsen. De to vicedirektører er Helle Pilsgård og Anne-Marie Vægter Rasmussen.

Miljøcentre har overtaget amtsopgaver

Klarere fokus på kerneopgaver og eksterne interessenter i ministeriets institutioner og oprettelse af en ny styrelse er de væsentligste konsekvenser af den nye organisering, som den 1. oktober trådte i kraft i Miljøministeriet.

Tilpasningen af ministeriets organisering er en konsekvens af kommunalreformen, som betød, at Miljøministeriet ved årsskiftet fik tilført en række opgaver, som før blev varetaget af amterne. Disse opgaver løses i dag af syv statslige miljøcentre, som er placeret rundt om i landet. Det er ikke mindst denne nye situation, som har nødvendiggjort en tilpasning af ministeriets centrale institutioner.

- De nye opgaver og medarbejdere, som ministeriet fik med kommunalreformen, er den væsentligste grund til, at vi har vurderet, der var behov for at justere ministeriets centrale organisation, siger departementschef i Miljøministeriet Erik Jacobsen, der dog understreger, at også eksterne faktorer har spillet en vigtig rolle i overvejelserne om, hvordan ministeriet skulle se ud:

- Samtidig har vi forsøgt at tage højde for, at internationale spørgsmål har stor betydning for arbejdet i Miljøministeriet, f.eks. EU-lovgivningen og den store klimakonference i 2009.

(Med oprettelsen af et klimaministerium sker der imidlertid nye justeringer)

Skærpede profiler

Det bærende princip for den nye organisering er fokus på opgaver og ikke mindst de kunder og eksterne interessenter, som ministeriet har berøring med.

- Miljøministeriets ressortområde spænder meget vidt – fra spildevandsregulering over byplanlægning til skovdrift, og i bund og grund er opgaverne meget forskellige. Vi har derfor gennemgået ministeriets institutioner og skærpet deres profiler, så de hver især er sporet ind på deres kerneområder, fastslår Erik Jacobsen.

Skærpselsen af profilerne indebærer, at Miljøstyrelsen i højere grad end tidligere bliver erhvervslivets indgang til ministeriet. Styrelsen har som hovedformål at fremme miljøvenlig produktion i erhvervene og bliver dermed en vigtig partner for erhvervslivet i forhold til udvikling af miljøvenlig teknologi.

Skov- og Naturstyrelsen har borgerne og deres naturoplevelser som sit primære fokus. Forvaltning af statens skove og naturområder samt genopretning og skabelse af natur bliver fremover denne styrelses hovedformål.

Fokus på kommuner

Foruden de eksisterende institutioner får Miljøministeriet med den nye organisering en ny styrelse: By- og Landskabsstyrelsen. Styrelsen bliver referencepunkt for de syv statslige miljøcentre, og kommunerne bliver en central samarbejdspartner for centre og styrelse, når de i de kommende år i samarbejde med Miljøministeriet skal udmønte miljømålsloven, som handler om at skabe et godt vandmiljø og en god naturkvalitet i Danmark.

- Med den nye organisering mener vi, at ministeriet er godt rustet til at løfte de kommende års vigtigste opgaver, og vi glæder os til i samarbejde med vores interessenter at arbejde for at løse de mange nye udfordringer, pointerer Erik Jacobsen.

”Miljøcenter-direktørerne giver her en kort kommentar til, hvordan de mener, samarbejdet med kommunerne og andre lokale – regionale interessenter og samarbejdspartnere vil forme sig”

Centerdirektør Tommy Mostrup, Miljøcenter Århus:

- Opgaven er at få den kommunale, regionale og statslige planlægning til at hænge sammen på en fornuftig måde

Centerdirektør Jes Lunde, Miljøcenter Aalborg:

- Vi er på forkant i dialogen og opleves som troværdige og fagligt kompetente samarbejdspartnere

Centerdirektør Mikael Schultz, Miljøcenter Ringkøbing:

- Jeg forventer et tæt samarbejde. Vi skal sammen finde nye samarbejdsfora og opfinde "løsninger". Dette kræver en åben og positiv indstilling fra os alle

Centerdirektør Ivan Laursen, Miljøcenter Ribe:

- Jeg forventer at indgå i en form for formaliseret samarbejde med interessenterne, primært kommunerne

Centerdirektør Hans J. Høyer, Miljøcenter Odense:

- Det eksterne samarbejde er akkurat lige så afgørende som det interne samarbejde, da det bl.a. er gennem disse grænseflader, at dialogen om den aktuelle miljøpolitik og dens udmøntning foregår

Centerdirektør Lars Hindkjær, Miljøcenter Roskilde:

- Omfattende - ganske enkelt

Centerdirektør Pia Holm Nielsen, Miljøcenter Nykøbing Falster:

Miljøcenterdirektørerne har meget travlt i denne tid, hvor der er kommet ny miljøminister, og hvor strukturen i miljøministeriet igen ændres i og med, en række opgaver løftes ud og lægges over i klimaministeriet. Men centerdirektør Pia Holm Nielsen, Miljøcenter Nykøbing Falster, har beredvilligt stillet sig til rådighed for MILJØ MAGASINET og på de syv miljøcenter-direktørers vegne besvaret følgende spørgsmål:

- 2008 er lige om hjørnet.

Hvad er det for udfordringer, som centrene og kommunerne står over i det kommende år?

- Samarbejdet med kommunerne og andre relevante aktører bliver præget af dialog og generelle problemstillinger som f.eks. habitatdirektivet, udarbejdelsen af vand- og naturplaner osv.

Med miljømålsloven er en række direktiver, bl.a. Vandrammedirektivet, dele af Habitatdirektivet og Fuglebeskyttelsesdirektivet implementeret i dansk lovgiv-

ning – i Miljømålsloven. Miljømålsloven stiller krav om, at alt vand i 2015 har opnået god tilstand, og at der for Natura 2000 områderne skal opnås gunstig bevaringsstatus (for Natura 2000 områderne er der dog ikke fastsat en tidsfrist). Miljøcenterne er derfor i gang med den store udfordring, det er at få tilvejebragt Vandplaner og Natura 2000planer. Allerede med udgangen af 2009 skal der foreligge den første version af hhv. Vandplaner og Natura 2000planer. Planerne skal beskrive, hvordan vi beskytter vandet og naturen i Danmark.

De planer, som miljøcenterne er ved at udarbejde, skal indeholde målsætninger og et indsatsprogram, der beskriver hvilke indsatser, der er nødvendige for at nå målene for hhv. vandmiljøet og naturen. Vandplanerne og Natura 2000 planerne skal følges op af kommunale handlingsplaner, der skal realisere de statslige indsatsprogrammer. De kommunale handleplaner skal være vedtaget i juni 2010.

En af de væsentlige udfordringer for miljøcenterne er derfor at få skabt et godt samarbejde med kommunerne, som skal udarbejde kommunale handleplaner for, hvordan de nødvendige indsatser realiseres. Det kræver en tæt dialog mellem miljøcenter og den enkelte kommune, så den viden, som miljøcenteret har om f.eks. et Natura 2000 område, kan indgå i den baggrundsviden for de kommunale handleplaner. Det er jo ikke alt baggrundsviden, der kan læses i planerne.

Allerede nu er der dog etableret gode samarbejder med både kommuner

og interesseorganisationer.

En anden væsentlig udfordring er at nå det inden for de fastsatte tidsfrister i Miljømålsloven. Særligt på vandområdet er vi afhængige af en række miljømål, som skal være fælle med de øvrige EU-lande. Disse miljømål forventes først at foreligge endeligt i midten af 2008. Det betyder, at vi er nødt at arbejde iterativt, og hele tiden "passe ind" når vi får ny viden. Det er lidt af en udfordring. Centrene er dog sikre på, at der med den første generation af Vand- og Natura 2000planer bliver taget et væsentligt skridt i forhold til at sikre en bedre natur og et bedre vandmiljø. Se i øvrigt vores hjemmeside www.vandognatur.dk. Det er en side, der understøtter den idéfase, der er lige nu om arbejdet med vand- og naturplaner.

Et eksempel på miljøcenterenes rolle

Der var fint fremmøde af kommunernes spildevandsfolk på Miljøcenter Ribe, da centret holdt spildevandsmøde. Omtrent 50 spildevandsfolk fra 11 kommuner ud af de 12, som miljøcenteret dækker, var onsdag den 21. november taget til Ribe for at deltage Team Spildevandsmøde.

Mødet handlede om miljøcenterets håndhævnelsespraksis - kvalitetsstyring af sagsbehandlingen - sammenhænge mellem spildevandsplaner, landsplanlægningen, kommuneplaner og vandplaner samt overvågningen fremover og overførsel af renseanlæggenes afløbsanalyser til databasen WinSpv.

Mødet med de kommunale forsynings- og myndighedsmedarbejdere på spildevandsområdet var godt og konstruktiv. De kommunale teknikere viste stor interesse for den slags møder og de emner, der blev taget op.